

PETR KLÍČ

Milí bratři a sestry!

Opět stojíme v úžasu nad velikým tajemstvím lásky, s níž se Bůh sklání k nám, lidem ubírajícím se pozemskou poutí s cílem dospět k pravému světlu a pokoji. Hvězda zářící nad Betlémem i nás zve, abychom se přiblížili k místu, kde se setkáme s naším Spasitelem. Nenechme se odradit chladem noci, kterou nejednou musíme kráčet, nepřízní událostí ani nepohodou nám vyměřeného času, ale povstaňme znovu a nasměrujme svoje kroky tam, kam nás svolává hlas andělských kůrů oslavujících Boha. A pokud nám připadá, že nás tento hlas vábí k něčemu zcela běžnému a zdánlivě prachobyčejnému, vzpomeňme na prostinkou betlémskou sluj, obklopenou hloučkem stěsnaným kolem jesliček s děťátkem, v němž nám víra dává možnost rozpoznat Spasitele světa.

Zkusme se letos něco naučit od andělů, kteří jsou spoluaktéry betlémských událostí. Od anděla, který pod širým nebem vyhledal lidi pohroužené v temnotě noci a nechal u nich rozzářit „slávu Páně“ (Lk 2,9), toho anděla, který lidem oznámil radostnou zvěst i „průvodní“ znamení k tomu, aby pod povrchem zdánlivě tuctové události a tak trochu banality byli schopni uvidět to, co je tu „pro všechen lid“ (Lk 2,10) – spásu skýtanou Bohem. Anděla, který nás učí vycházet k našim bližním a zvat je ke Kristu Pánu.

Naučme se ale také něco od nesčetného množství nebeských zástupů, kteří mohutným zpěvem chvály, vzdávajícím hold Bohu, umocňují účinek vyjití k lidem a předávání naději vlévajících slov ujištění o tom, že Bůh ví o potencionálu dobra v nás, že „v nás má zalíbení“ (Lk 2,14).

Obě složky – akce i kontemplace, otevřenost pro druhé i hluboký ponor do Boží velikosti a dobroty – jsou vánočním programem, který nám jinými slovy připomíná náš Otec biskup Pavel Konzbul, když nám klade na srdce, abychom brali vážně svoji odpovědnost za bližní a ve své farnosti i celém okolí šířili živé evangelium (8. 11. 2023 na setkání zástupců pastoračních rad v Brně). Přeji nám všem, abychom o těchto vánočních svátcích do sebe vstřebali pořádnou porci Boží slávy a dovolili, aby z nás vyzařovala na lidi kolem nás. Kéž opravdu prožijeme požehnané a milostiplné svátky.

P. Jaroslav Filka

O synodě a pastoraci

Rozhovor s Janou Němečkovou

Ve dnech 8. a 9. října 2021 zahájil papež František tříletý synodální proces, který má posílit ducha komunikace a společné odpovědnosti v církvi. Vyvrcholí shromážděním Biskupské synody v říjnu 2024 v Římě. Nejen o synodě, ale také o pastoraci jsem hovořila s Janou Němečkovou.

Jak tě napadlo se aktivně zapojit do synody v Kuřimi?

V nedělních ohláškách nás pan farář vyzval: "Kdo má zájem stát se farním koordinátorem pro synodu?" Šla jsem tenkrát hned po mši svaté do sakristie se přihlásit. Co kdyby mě někdo předběhl? (smích).

Přiznám, že jsem jednoduše měla představu, co to obnáší a mohla nabídnout část zkušeností. Před deseti lety probíhala Synoda o rodině. Patřila jsem tenkrát do skupiny lidí, která připravila na základě podkladů otázky pro laiky k této synodě po vzoru zahraničních skupin, oslovila věřící a zpracované výstupy se zaslaly do Vatikánu.

Jednak vnímám synodu od začátku jako podivuhodný zázrak. Dosud se stydím, že jsem na vlastní cestě víry uprostřed církve ztrácela naději, že názory laiků o tom, jak prožívají víru, cítí se v církvi, čeho si vážící nebo co by chtěli změnit, nejsou potřebné.

A to hlavní nakonec, byla jsem si jista, že ať se stane koordinátorem kdokoli, synodální proces kuřimská farnost zvládne a bude úspěšný. Za těch dvacet let, kdy mám příležitost být uprostřed kuřimských farníků, jsem na naši farnost hrdá.

Jakým způsobem a kdo se zapojil?

Když moji nabídku pan farář odsouhlasil, pokusila jsem se oslovit věřící a přiblížit formou letáků, o co konkrétně jde, vyplnit

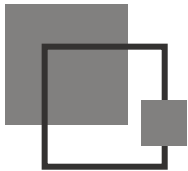
anketu s nabídkou společného setkávání. Ve farnosti jsou aktivní společenství, kde se téma synody probíralo. Například jsem byla velmi potěšena společenstvím mládeže, které se dokázalo samo aktivně zapojit.

V kostele byla připravena zapečetěná krabice, do které farníci mohli dát svoji přihlášku do diskutujících skupinek. Když jsme pak společně s panem farářem tuto krabici otevřeli, nebyla tam ani jedna zpětná vazba k synodě, zato však krabice posloužila jako pokladnička.

Neudivilo mě to, věděla jsem, že jsme teprve na začátku... A bude potřeba, abychom se naučili, že je třeba se u práce pro farnost a při vytváření různých společných aktivit také zastavit, zklidnit. Umět komunikovat a vyjádřit svůj názor nejen na obecná církevní témata, ale také být ochoten předat zkušenosti ze svého vlastního prožívání víry.

Vznikla nakonec nějaká skupinka k synodě?

S nabídkou otevřít se synodním tématům jsem oslovila ženy, které jsou na tom podobně jako já, tj. pracující matky. Souhlasily a probíhalo setkávání, které již bylo i v tomto časopise popsáno. Daly jsme si za cíl jeden náročný námět, a to citlivě se naučit zvládnout v budoucnu převzít služby ve farnosti od starší generace tak, aby předání štafetového kolíku bylo pro předávající i přebírající rituálem radosti a vzájemného porozumění.

Za sebe mohu říci, že jsem byla obohacena poznáním: abychom mohly otevřeně komunikovat o citlivém a velmi vnitřním tématu víry, farnosti, církve, musí být přítomny důvěra, pocit bezpodmínečného přijetí a vůle najít společné východisko. To vše se ve skupině nacházelo a moc přeji všem, aby tuto zkušenost prožívali i uprostřed naší celé farnosti.

Když se řekne pastorační rada, co si pod tím představíš?

Vnímám ji jako životní náplň člověka, který o sobě prohlásí, že věří v Boha. Kristus každého z nás zahrnul dary, které můžeme, máme využít.

Nejprve musím u sebe tyto dary objevit a následně je použít tak, aby obohatily svět kolem mě. Nemusí to být nic náročného, ono stačí na druhé se usmát nebo jen pozdravit nebo říci upřímně něco pěkného. Pokud načerpám ve vlastní víře, pak mohu také rozvíjet vztahy k druhým, být jim na blízku, zjišťovat, co potřebují, co je trápí a přemýšlet, zda a jak mohu pomoci.

Všimla jsem si, že hledání cesty k určité skupině těch „druhých“ teorií, co asi potřebují, co je nutné dělat, nabídkou akcí, programů či manuálů je často nedokonalé, chybí tam přístup osobní pokory, soucitu a lásky. Je třeba se vyvarovat obecného názoru na ty „druhé“, ať už v rámci farnosti, nebo za jejími hranicemi, pokud je neznám, nechci nebo nedokážu jim porozumět či nemám odvahu s nimi komunikovat.

Jak vnímáš pastorační konkrétně v naší farnosti?

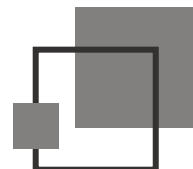
Osobně vnímám, že naše farnost už dávno řadu pastoračních aktivit má a uprostřed farnosti je řada lidí, kteří ví, jak na to, a ve své službě si stojí velmi věrně. Když se rozhlédneme, řada věcí je zajištěna. Jsem vděčná za všechny, kteří jsou ochotni nezištné služby a pomoci.

Byla zvolena pastorační rada, což není žádná samozřejmost, budme vděční, že tomu tak je, a tvořme společně další plány. Vnímám, že je potřeba využít čas k rozlišování, poděkování za plody, které jsme už sklidili a k poznání toho, co je dobré konat dál. Bohu děkujeme a trpělivě ho prosíme za tyto milosti.

Osobně vzpomínám na období, kdy jsem opustila dlouholetou službu ve farnosti, protože jsem se přestěhovala do Kuřimi. Nikoho jsem tu neznala, v neděli chodila na mše svaté v Brně. Neuplynul ani měsíc a jednou večer po osmé mi zazvonil mobil a ozvalo se: „Dobrý večer, jsem kuřimský farář Jiří Krpálek a chtěl bych se s Vámi setkat.“ Při osobním setkání mě poprosil, jestli bych nechtěla něco dělat pro kuřimskou farnost. Vzpomínám, jak jsem váhala, myslela jsem si, že do kostela chodí pár starších věřících, dle bohoslužeb ve všední den. Kuřimská farnost žila a já objevovala a žasla nad otevřeným společenstvím, které tam bylo vytvořeno.

Často inspirace a konkrétní náměty přichází od jednotlivců, kteří jsou nadšení, nebojí se, mají odvahu a vytrvalost. A úkolem všech nás ostatních je nezrazovat je, nehledat problémy a překážky, ale porozumění a otevření se novému. Lze jistě vnímat Boží pomoc a vedení, když se někdo vydá cestou pravidelné dobrovolnické činnosti nebo jiný vezme na sebe náročnou službu ve farnosti v důchodovém věku, kdy by už mohl bezstarostně odpočívat.

Možná tyto řádky čte někdo, kdo ví konkrétně, co mu ve farnosti schází. Je si vědom, že by to nezvládl a ani k tomu v naší farnosti není osoba nebo více věřících, kteří by na to byli vhodní. Mám osobně zkušenost, že je více než dobré se za to modlit. Chce to trpělivost v čase a Bůh rád vyslyší dobré věci a mimořádně jim dá prostor.

Kam by se mohla naše farnost posunout, jaké má vize?

Nedokáží odhadnout vize farnosti, ale mohu uvést vlastní představy.

Osobně se mi líbí pojem farnosti jako prostoru k životu. Ne pouze společenství lidí, kteří chodí do kostela, modlí se a jsou aktivní. Dokonce mám představu, že farnost může mít daleko širší hranice.

Před lety se v naší farnosti konala výstava o páteru Pešovi, který v této farnosti působil. Pan farář byl spolužákem mojí babičky, pocházel totiž ze stejné vesnice jako já. Na tuto výstavu se přijeli podívat starší farníci z naší vesnice, bylo to moc milé setkání věřících dvou farností, jedni jako pozvaní, druzí jako hosté. Proč bychom třeba nemohli spolupracovat s ostatními farnostmi, sdílet své zkušenosti, setkávat se a navzájem se podporovat a třeba si i pomáhat?

Dokáží si představit v rámci přesahu pastorační činnosti začít se učit poznávat, komunikovat a setkávat se s ostatními křesťany působícími v našem městě. Výsledkem by mohlo být společné setkávání a později i participace na společném projektu s ostatními křesťany, který by v určité oblasti pomohl městu a jeho obyvatelům.

Mým přáním je i určitý přesah farnosti k obyvatelům města. Zmapovat naše možnosti, co můžeme nabídnout lidem mimo farnost. Jakými cestami k nim přistoupit, jakou formou, aby si jednou řekli, je pro nás dobře, že tu máme ty věřící, kostel a faru.

K aktivitám pastorační ve farnosti je důležité nezapomenout vnímat důsledky, zda jsme se vydali správnou cestou, která nás přiblíží k Bohu, zda naše konání přináší ty správné plody jako je pokoj, radost, laskavost a přijetí.

Budeme slavit Vánoce. Mohla bys doporučit nějaké zajímavé články nebo zdroje k zamyšlení?

A ještě než je budeme slavit je tu advent. Kdo nalezne čas a prostor v tomto čase, má jedinečnou příležitost zažít atmosféru klidu, očekávání a vnitřní radosti. Možná i proto, že je denní světlo vzácnější. Rorátní písně rezonují v srdci a člověk pocítuje vděčnost za každý slunečný den, za ticho v přírodě, za Boží přítomnost a blízkost.

V rozhovoru jsme si připomněli synodu a mluvili o pastoraci. Řadu zajímavých textů a rozhovorů k těmto oblastem můžete objevit v podcastu „Bez filtru“. Těší mě, že mladí lidé se tématu víry, farnosti, církve věnují a hledají odpovědi na své často provokativní otázky.

A na závěr otázka. Mohou se rodiče menších dětí těšit na školku o letních prázdninách na faře?

Ano. Je málo příměstských táborů, které by přijaly dítě ze školky. Zjistila jsem, že v Kuřimi nás zaměstnaných matek od malého dítěte není málo, které mají problém, když je na měsíc zavřená školka. Pan farář nabídl prostory a příští rok se pokusíme nabídnout čtrnáct dní příměstský tábor pro skupinku maximálně dvanácti dětí v období měsíce srpna, kdy jsou kuřimské školky zavřené. Kdyby měl někdo zájem z mladých v rámci pedagogické praxe se podílet na organizaci tábora, uvítáme to.

Dáša

Co dělá lidský život křesťanským

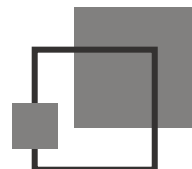
Aleš Opatrný je katolický kněz, teolog, vysokoškolský pedagog a autor duchovní literatury. Od roku 2015 je proboštem Vyšehradské kapituly. Kniha *Co dělá lidský život křesťanským* (Karmelitánské nakladatelství, 1997) by mohla být pro mnohé z nás praktikujících křesťanů jakousi sebereflexí našeho křesťanského života, o kterém můžeme koncem roku či začátkem nového bilancovat. Taktéž by mohla být užitečná mnohým hledajícím a poodhalit svět života s Bohem. Co to vlastně znamená a obnáší být křesťanem? Autor se snaží v knize ukázat, že být křesťanem znamená především zcela konkrétně žít z Krista a jeho Ducha. Aby bylo možné takto žít, tak je třeba o těchto neuvěřitelně skvělých možnostech vědět a přijmout je za vlastní.

Začíná od samého začátku stvořením světa a člověka. Klade čtenáři otázku, čím je a kým je v plné hloubce, aby ho to vystihovalo. Hledá v člověku citlivější obraz Boha, než je jen rozum a svobodná vůle. A tím je kreativita, tvůrčí schopnosti, které mu pomáhají zvládnout život. V další kapitole rozebírá příběh o Adamovi a Evě, který je mnohdy chápán nesprávně jako popis děje. Ve skutečnosti je to vyprávění, které má osvětlit, kde se vzal hřích, co je to hřích a proč tu je. Otázka, zda se to takto stalo, je v hebrejském světě vedlejší, jde o smysl příběhu. Vypovídá o Bohu a jeho vztahu k nám. Krátce řečeno původcem hříchu je nevěra, nedůvěra vůči Bohu, ze které roste neposlušnost vůči Bohu. Člověk neuvěří, že dobro je skutečně dobré a postaví na místo dobra – na místo skutečné hodnoty – hodnotu zdánlivou, což ho nemůže utěšit a uspokojit. Zároveň člověk musí počítat s tím, že bude stále v nebezpečí, že si bude plést skutečnou hodnotu s pahodnotou. Jak autor píše, není všechno zlaté, co se třpytí.

V další kapitole pojednává o osvobození z moci zla. Jakmile se člověk ocitá v hříchu, je tam, kde by být neměl jako člověk stvořený k obrazu Božímu. A velice záleží na tom, aby to člověk pochopil. Křesťanství by nemělo být strašákem. Je třeba stát se dospělým křesťanem, který je ze svého křesťanství šťastný. Cesta je jen jedna, a to je přiblížení se Bohu. Znamená to pochopit životní postoj Ježíše Krista, protože on je s otcem zajedno, pochopit vykoupení. Mnohým lidem možná stačí vést pohodlný život, jak autor lidově říká – vyznavači libové šunky, studeného piva a klidu po práci. Ale to není křesťanství, protože plně křesťanská existence znamená nechat se inspirovat Bohem.

Víra v Boha je dar a Bůh je naprosto svobodný a může člověku tento dar nabídnout kdykoli během života, jde jen o to, zda je člověk schopen tento dar přijmout. Víra se nedá naučit, je to něco, co může dostat a přijmout. Křesťanství není něco, co by se dalo žít jen ze zvyku, něco, co mě naučila maminka nebo co můžu hledat jen v minulosti, je v něm přesah do budoucnosti. Autor také vysvětluje vzkříšení Krista a jeho jednotu s Bohem. Kristovo vzkříšení je pro mě ujištění, že lidství není jen tady na zemi, ale je plně v Bohu. Ježíš Bůh a plně člověk se tam dostal. To znamená, že ti, kdo k němu patří, patří rovněž Bohu. To také znamená, že patříme do nebeské skutečnosti třeba i v naší největší mizérii. Protože skutečností křtu a vírou patříme ke Kristu.

Součástí křesťanství je také život z Božího Ducha. Duch proniká hmotu a dává jí plnost Boží. Je to jednota, vše je Boží stvoření, a tedy dobré. Žít podle Ducha znamená přijímat celou skutečnost světa i lidského života v celku od toho nejnižšího (kamene) až po toho nejvyššího (Boha). Svatý Pavel říká, že člověk žije podle Ducha, jestliže v něm

Duch Boží přebývá. Dobrá křesťanská existence nezáleží tedy jen na nás, naší vytrvalosti a snaze. Skutečná a nefalšovaná příslušnost ke Kristu záleží na tom, jestli máme Kristova Ducha. Znamená to nechat se Kristem inspirovat ve svém životě, a to není vždy lehké. Kristus slíbil poslat Utěšitele Ducha svatého. Je to dost nepochopitelné pro toho, kdo nemá s Duchem osobní zkušenost. Ale jestliže v sobě zakusíme, jestliže si uvědomíme, že to v nás je z Ducha Božího, že se něco v nás děje, už to pro nás začíná být realitou. Duch působí v každém člověku jinak a dává mu jiné dary ke službě druhým. Jsou to například dar moudrosti, poznání a další. Podmínkou pro poznání našeho obdarování je naslouchat Bohu, ptát se po Boží vůli. Vanutí Ducha může jít i jinudy, než bychom si představovali. Překážkou může být lidská hloupost a přílišná suverenita, kdy není nade mě, ale třeba i neměnné zásady. Když se nám podaří vypěstovat si určitou citlivost k Bohu a vlastním obdarováním, budeme moci využívat příležitostí, kdy je můžeme použít.

Jana

Autor se snaží zvěstovat radostnou zvěst evangelií bez toho, aniž by banalizoval přítomné zlo ve světě

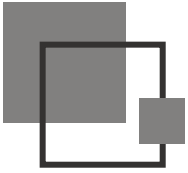
Kniha *Vzhůru srdce* (Portál, 2023) nedávno obohatila český knižní svět. Kněz Petr Beneš nás v ní prostřednictvím krátkých textů vyzývá ke hledání a znovuobjevování Boží lásky i ceny mezilidských vztahů. Čerpá z hlubinného, nezměrného bohatství Písma a skrze komentování katolické tradice se dotýká bolavých míst dnešního světa.

Kniha drobných textů podobným jemnocitným kázáním – zjevně tak by se dala označit kniha *Vzhůru srdce* Petra Beneše. Úvodem nás tento římskokatolický kněz a redemptorista, v současnosti sloužící na pražských Vinohradech, vyzývá k četbě prohlášením: „Naše kultura stojí na textu.“ Zve nás tím a zároveň ospravedlňuje všechna svá další slova, jimiž prokazuje trvalý význam biblických knih.

Napříč jinak samostatnými a oddělenými texty prostupuje několik opakujících se motivů – tvořící a živé Boží slovo, naděje, láska a vztahy, svoboda či poznání. Tím je ukázáno na podstatné a rovněž na schopnost autora se s takto složitými,

často vznešenými tématy zabývat. Stěžejním motivem protínající Benešovy texty je však tradice. Autor jí připisuje veliký význam a sám přiznává, že pro některé její rysy (řád a opakování) má slabost. Pojímá ji z podobného zřetele, jakým ji nahlíží současná česká filozofka Tereza Matějčková: „V kontextu tradice nevytváříme stále něco nového, ale přetváříme se, stáváme se novými skrze staré.“ V tradici vidí Beneš zdravý proud, jenž oživuje vše kolem sebe, a poukazuje na naši odpovědnost vůči ní, spočívající v jejím novém zpracování. Tuto novost autor – a zde myšlenkově značně přesahuje citovanou filozofku – spatřuje v zodpovědném hledání živého vztahu k Bohu a lidem.

Vedle opakujících se motivů texty rovněž spojuje těžiště spočívající v krátkých úryvcích z evangelií, které autor zaplétá do proudu svých myšlenek. Vykazuje hlubokou znalost Písma, a přece jeho slova nepůsobí jako odborná disputace pro nezasvěcenější, ani jako laciné poučování neznalých. Ač jsem označil rozrůzněnost a volnost jednotlivých textů,

přesto je pojí víc než řada motivů, totiž poklidný běh liturgického roku. Sám Beneš je přesvědčen, že řazení dle liturgické tradice má hluboký smysl. Vedle řádu liturgického stojí řád daný palčivými tématy současnosti. Beneš se domnívá, že úkolem dobrého kazatele je pokusit se tyto dvě roviny, často protichůdné a velmi obtížně spojitelné, sjednotit.

Pochybující čtenáře autor utvrzuje činem – sám je důkazem, že tato zdánlivě nemyslitelná kompaktnost je možná. Liturgický rok jeho texty prostupuje zcela nenásilně – jen jako jakási tenká, tichá linka. Zato velmi bolestně Beneš konfrontuje přítomný čas svého psaní s tím, co píše. Reflektuje především válku na Ukra-

jině. Snaží se obezřetně a opravdově zvěstovat radostnou zvěst bez toho, aniž by banalizoval přítomné zlo. Netíhne k laciné náboženskosti, nýbrž věcným stylem vypovídá o živém a tvořícím Božím Slově – Ježíši Kristu.

Samotný titul knihy *Vzhůru srdce* v mnohém vystihuje texty, jež se pod ním skrývají. Jsou především radostnou zvěstí, radostným pobídnutím. Souběžně vyjadřují Benešovu ukotvenost v tradici římskokatolické liturgie a jeho osobní zápal naplňovat Boží království na zemi.

Martin

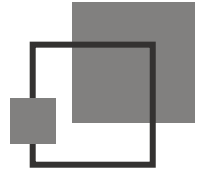
Duchovní obnova pro manžele s komunitou Emmanuel

Milí farníci, touto krátkou reportáží bychom se s vámi rádi podělili o naši zkušenost s manželskou obnovou vedenou komunitou Emmanuel. Tato komunita se zaměřuje na manžele a problematiku rodin již velmi dlouho. Byla založena v roce 1973 ve Francii, v Paříži. Vznikla z modlitební skupiny charismatické duchovní obnovy. Pilíře duchovního života komunity jsou: adorace, soucítění a evangelizace. Od roku 1991 byla její činnost schválena brněnským biskupem Mons. Vojtěchem Cikrlem v naší diecézi. V současné době působí na území ČR asi 150 členů. Komunitní centrum se nachází v Brně na Lidické.

Manželská duchovní obnova byla rozdělena na tři setkání, která na sebe tematicky navazovala.

Při prvním setkání jsme se sešli na faře v Tišnově. Na začátku proběhlo krátké seznámení se všemi organizátory a s průběhem programu. Po společných chválách následovala přednáška s názvem **Manželství jako společenství manželské lásky a života**. Zahrnovala šest cest k růstu manželské lásky, které jsme si prakticky vysvětlili. Po ukončení přednášky následovala adorace a slavení mše svaté. Poobědvali jsme a byl tu čas pro pár. S manželem jsme zavítali do jedné tišnovské kavárny a dali si něco dobrého. Byla to pro nás po dlouhé době chvíle bez dětí a velmi vzácná. V druhé části jsme vytvořili skupinky (asi šesti členné), které byly rozděleny zvlášť na muže a ženy. Zde jsme se sdíleli o tématech z přednášky. Následovala adorace s písněmi komunity a po ní večere.

Druhé setkání bylo zaměřeno na **Komunikaci a jednotu v manželství**. V úvodu setkání byla opět společná modlitba chval. Následovala přednáška o komunikaci, sexua-

litě, sdílené spiritualitě a společné modlitbě. Inspirací byla apoštolská exhortace *Amoris laetitia* (v překladu *Radost z lásky*) o lásce v rodině od papeže Františka. Po přednášce byla adorace s nejsvětější svátostí, mše svatá, oběd a čas pro pár. V odpoledním bloku byly skupinky, které zahrnovaly vždy člena komunity, a byly rozděleny na muže a ženy. V nich jsme se sdíleli o daném tématu prakticky. Byla zde i možnost přijmout svátost smíření nebo tzv. *přímluvnou modlitbu*, kdy se nad párem či jednotlivcem modlili členové komunity Emmanuel na konkrétní úmysl. Následovala společná večeře a pak jsme se rozloučili a jeli domů.

Duchovní podpora byla zajištěna naším otcem Jaroslavem Filkou a otcem Josefem Rybeckým z tišnovské farnosti.

Třetí setkání teprve proběhne a my se na něj moc těšíme. Vřele doporučujeme tuto obnovu, která byla pro nás velmi přínosná.

S pozdravem Jan a Markéta Vedrovi

Kurz Mission Possible

Dne 20. ledna 2024 bude v Kuřimi zahájen kurz Mission Possible. Kurz bude probíhat na kuřimské faře o dvou sobotách (20. 1. a 16. 3. 2024) a čtyřech úterních večerech (30. 1., 13. 2., 27. 2. a 26. 3. 2024). Podnět k uspořádání tohoto kurzu v naší farnosti nám dal sám Otec biskup Mons. Pavel Konzbul 8. 11. 2023 při setkání se zástupci pastoračních rad svým akcentem na potřebu pečovat o evangelizační formaci věřících a vstřícnou otevřenost farních společenství.

Tišnovská farnost bude od ledna 2024 pořádat kurz Alfa, čímž je v našem děkanátě pokryta služba hledajícím lidem, kteří chtějí poznat křesťanskou víru a společenství církve. Samozřejmě i pro službu v týmu Alfy je třeba farníky formovat a připravit je na plnění jasně vymezených úkolů a rolí, které kurz Alfa obnáší. V Kuřimi chceme nabídnout něco, co není kurzy Alfa pokryto.

Formace účastníků kurzu Mission Possible je zaměřena k mnohem větší kreativitě a schopnosti reagovat na skutečné potřeby lidí v našem okolí. Účastníkům kurzu pomáhá „rozhlédnout se“ v prostoru, v němž se běžně pohybujeme, a hledat „řeč“, s níž půjde uskutečňovat dialog, naslouchat druhým i vydávat jim svědectví. Obsah kurzu je rozpracován do deseti okruhů, o nichž se pojednává v knize „Mission Possible“ Otty Neubauera (Doron, Uhřetice 2020). Součástí kurzu je také výcvik v komunikačních dovednostech a vedení k týmové spolupráci. Kurz je určen věřícím, kteří chtějí rozvíjet svoji schopnost přibližovat víru ostatním a hledají inspiraci, „jak na to jít“, aby se jim to lépe dařilo. Kurz bude zajišťovat tým z Komunity Emmanuel s lidmi z naší farnosti, kteří se kurzu Mission Possible účastnili vloni v Brně.

P. Jaroslav Filka

Hody v České 2023

V průběhu víkendu 6. až 8. října se v České konaly hody, které každý rok pořádáme, a opět se ukázaly jako vydařené.

Hlavní den hodů se konal v sobotu, kdy jsme během průvodu obcí měli zastávku i u naší kapličky zasvěcené Panně Marii Růžencové.

Rádi bychom také poděkovali kuřimskému faráři páteru Jaroslavovi, který nám posvětil hodovní právo, víno a dary. Společně jsme stáli u kapličky a zpívali o Marii Žarošské, která je patronkou Moravy. Je to pro nás symbol, který nám připomíná, jak je důležité udržovat a chránit tradice.

V neděli stárci spolu s dalšími vyrazili na mši do kostela svaté Maří Magdalény v Kuřimi. Mše probíhala v doprovodu farní kapely.

Celé třídní veselí bylo skvělou příležitostí k setkání a vytvoření přátelského pouta mezi námi všemi. Hody i další události v naší obci nám pomáhají udržovat tyto zvyky. Hody nejenže přinášejí zábavu a radost, ale také nám připomínají,

že jsme součástí něčeho většího – jsme součástí obce, která má svoji historii, kulturu a hodnoty.

Jsme rádi, že se lidé pobavili a tradice hodů v naší obci žije a je zakořeněna v srdcích našich obyvatel.

Chceme tak vyjádřit i vděčnost obci Česká a paní starostce za vstřícnou spolupráci a podporu, kterou nám poskytují.

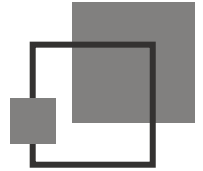
Jednou z dalších událostí, kterou pořádají stárci s chasou, jsou hodovní zahrávky, které se konají čtyři týdny před začátkem hodů. Po skončení hodů nás čeká kácení máje spojené s koštěm vín doprovázené cimbálovou muzikou.

Na konci února se připravuje tradiční fašank, který bude slavit už jedenácté výročí. Tato událost je spojena s průvodem obcí, kde se můžete těšit na masopustní masky a tanec "Pod šable". Večerní zábava na sokolovně s hojnou účastí mask je vyvrcholením celého fašankového dne, kde se společně všichni příjemně pobavíme.

Na tyto akce se všichni na Vás těšíme.

stárci a chasa z České

Adorační den kuřimské farnosti

Eucharistická adorace je zdrojem velkých milostí a požehnání nejen pro ty, kteří před Pánem Ježíšem prodlévají, ale rovněž pro všechny, které Bohu předkládáme, a samozřejmě také pro celou církev. Proto v Brněnské diecézi každý den v roce některá z farností alespoň několik hodin přes den uspořádá výstav Nejsvětější svátosti oltární a lidé si rozdělují doby tak, aby v kostele stále někdo byl. Přidělení adoračního dne jednotlivým farnostem je dáno z biskupství. Pro Kuřim a přífařené obce Česká, Jinačovice a Moravské Knínice to je 12. říjen, den před výročím posvěcení farního kostela. V kuřimském kostele tedy již mnoho let chystáme na tento den celodenní adoraci zakončenou navečer společnou modlitbou růžence, na kterou navazuje slavnostnější mše a závěrečné požehnání celé farnosti. Lze říci, že letos byl o tuto akci větší zájem ve srovnání s předchozími lety: během celého dne se v kostele prostřídalo mnoho farníků, přestože se jednalo o všední den. Děkuji všem, kdo svojí účastí či modlitbou tuto činnost podpořili.

Milan Císař

Misijní koláč 2023

V neděli 15. října se naší farnosti po delší odmlce připomnělo svou činností Misijní klubko.

Do dobročinné akce Misijní koláč - tvoření koláčků a perníčků se pustilo několik maminek s již většími dětmi, a výsledných produktů se nám sešlo opravdu hodně. V neděli dopoledne nám počasí díky Bohu přálo, takže jsme při rozdávání ani nezmokli, ani nezmrzli. Doufáme, že Vám naše výrobky udělaly radost a chutnaly Vám.

Vy, milí farníci, jste byli velmi štědrí, takže jsme na účet Papežských misijních děl dětí (PMDD) na podporu aktuálních potřeb ve světě mohli odeslat 6132 Kč. V říjnu PMDD financovala přes 80 projektů ve 13 zemích na 4 kontinentech pro více než 160 tisíc dětí. Jde často o podporu v oblastech, které my považujeme za samozřejmé, jako je zajištění pitné vody, stravy dětem ve školkách, pomůcky do škol, generátory elektřiny nebo zajištění péče o postižené děti.

Papežská misijní díla je možné podporovat finančně, ale především modlitbou.

Pěkný advent přeje Zuzka

23. ročník farního charitativního jarmarku aneb “lidi to tak nenechají“

(Foto: Jitka Baumannová)

Poslední listopadový víkend byl v sokolovně v České věnován 23. ročníku farního charitativního jarmarku. Neformální sdružení jarmarečníků se rozhodlo i letos výtěžek z prodeje věnovaného zboží a občerstvení směřovat na podporu válkou sužované Ukrajiny.

O humanitární a rozvojové pomoci ukrajinským seniorům (a nejen jim) nám v sobotu 25. 11. 2023 odpoledne poutavě vyprávěl Mgr. Evžen Adámek, ředitel Oblastní charity Znojmo, který má bohaté osobní zkušenosti ze svých mnoha humanitárních cest na Ukrajinu.

Tentýž den dopoledne proběhl i tradiční charitativní běh v Lelekovicích na Pasekách s 23 účastníky. Výtěžek dobrovolného startovního byl připočten k celkovému jarmarečnímu výtěžku.

(Foto: Jitka Baumannová)

Samotný jarmark v neděli odpoledne byl značně poznamenán epidemiologickou situací...zvláště tradičně bohatý kulturní program byl do poslední chvíle nejistý a letos jsme se nemohli těšit z oblíbených a vždy velmi zdařilých vystoupení dětského sboru či dalších hudebních uskupení.

Nakonec jediným kulturním příspěvkem bylo vystoupení jazzového orchestru Aritmic band ZUŠ Kuřim, kterému bouřlivě aplaudovala zaplněná sokolovna a jehož vystoupení bývá vždy vrcholem jarmarku.

Děkujeme všem, kteří se jakkoli zapojili do letošního ročníku jarmarku. Věrným „držákům“, novým pomocníkům, všem, kteří věnovali svoje výrobky, svůj čas a energii, i těm, kteří přišli a nakupovali. Rovněž děkujeme za podporu obci Česká za ochotu při poskytnutí zázemí v místní sokolovně a veškerou podporu.

Celkový výtěžek z letošního jarmarku dosáhl 90 000 Kč a byl odeslán na účet Oblastní charity Znojmo. Bude použit na humanitární pomoc zejména ukrajinským seniorům.

Za všechny jarmarečníky
Bára Jordanová z České

Červená středa

Dne 29. 11. 2023 proběhla ve večerních hodinách tzv. Červená středa. V tento den, který připadá vždy na poslední středu v listopadu, si připomínáme lidi pronásledované pro jejich víru. V naší farnosti tato akce bývá organizována již od roku 2020. Prvky červené barvy, typické pro tento den, symbolizují krev trpících pro své náboženství. I letos byl kostel sv. Maří Magdaleny nasvícen červenými světly a uvnitř kostela bylo naaranžováno spoustu svíček a dalších ozdob. Vzadu na nástěnkách byly vyvěšeny různé prospekty, které měly návštěvníkům kostela přiblížit význam tohoto dne. V rámci programu této akce proběhla mše svatá za pronásledované křesťany a následovala tichá adorace. Děkujeme všem, kteří pomohli s organizací a za všechny, kteří se zúčastnili i přes třeskový mráz. Budeme se těšit zase za rok.

Ondra Planer

Kynická dědina vítala svatého Martina

Od svátku svaté Markéty neuběhly ani čtyři měsíce a v Moravských Knínicích se druhý listopadový víkend opět slavily hody. Zatímco ty letní se konají na svátek patronky našeho kostela, podzimní hody zase připomínají výročí jeho posvěcení. Původně se v obci slavily jen ty podzimní Martinské, a to i z praktických důvodů – úroda už byla sklizena a obyvatelé se měli čas bavit. Tradice Markétských, tzv. mladých hodů, byla potom založena o něco později.

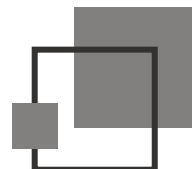
Program podzimních hodů je vždy pěkně rozprostřený do dvou dní. O ten sobotní se starají převážně stárci a chasa – žádají starostu obce o právo a zvou obyvatele na zábavu, která se koná večer v

sokolovně. Hodová neděle je pak již tradičně také dnem obce Moravské Knínice a prostorem pro setkání rodin, přátel a rodáků. Začíná slavnostní mší v místním kostele, odpoledne pokračuje průvodem, na který navazuje vítání nově narozených občánků a posezení s cimbálovou muzikou v sokolovně.

Odpolední průvod je velká paráda, protože ho tvoří kromě všech krojovaných také jezdec na bílém koni symbolizující svatého Martina a jeho dvoučlenná jízdní družina. Doprovod je oblečený v kroji, Martin je ale ve vojenském, nesmí chybět přilba a plášť. Jezdci v rukách třímají bílý prapor, vlajku a znak obce.

(Foto: By Hann Photo, Hana Bednářová)

Jízdní složku průvodu tradičně zajišťuje rodina Helánova. Příprava začíná brzy po obědě. Koně ustájené za vesnicí je potřeba pořádně vyčistit, osedlat a případně nazdobit. Jakmile jsou hotoví koně, hodí se do gala také jezdcí a půlhodinovou projížďkou barevnou podzimní přírodou zamíří na ulici Kuřimskou. Zde se průvod seřadí a za zpěvu lidových písní se dává do pohybu. Slyšet můžete také provolávání Martinovy družiny: „Svatý Martin přijíždí na bílém koni.“ „Kynická dědina vítá svatého Martina.“ nebo „Svatý Martin je patronem vojáků, koní, jezdců a vinařů.“ Při zastávce v ulici Kout se mohou všichni občerstvit a

zhlédnout scénku ze života světce, kdy se o svůj plášť podělil se žebrákem. Potom se pokračuje směrem k sokolovně, kde probíhá další hodový program. Jízda se odtud vrací zase zpět ke stájím.

Průvod krásně propojuje oslavy památky světce, výročí posvěcení kostela, hodové veselí a tradici chovu koní v Moravských Knínicích.

Tak ať žije svatý Martin!

Lucie a Michal Juračkovi

Vítání občanů v Moravských Knínicích

Slavnost svatého Martina patří již neodmyslitelně k podzimním tradicím v celé České republice. Lidé si pochutnávají na martinské huse, popíjí svatomartinské víno a pečou rohlíčky plněné mákem či povidly. I v Moravských Knínicích se tradičně slaví. Na svátek tohoto vojáka, poustevníka i biskupa v jedné osobě totiž připadají podzimní hody. O víkendu, kdy se tato událost koná, probíhá pravidelně také vítání nových občanů do společenství obce Moravské Knínice. Rodiče se svými ratolestmi přichází vždy v neděli odpoledne do místní sokolovny, aby byli přivítáni panem starostou, a následně se pak zapsali do kroniky určené speciálně pro tuto událost. Zdejší kulturní akce je obohacena i vystoupením žáků místní školy, kteří si pro tentokrát připravili společně s paní učitelkou uvítací básničku a píseň z repertoáru textaře Zdeňka Svěráka a hudebníka Jaroslava Uhlíře – Vítej na světě. Do zpěvu bylo i místním krojovaným ženám, které doprovodily podepisování rodičů do knihy občanů písněmi cimbálové muziky Hradišťan. Na závěr akce pak proběhlo focení jednotlivých rodin a jejich potomků. Věřím, že příští rok se tato pro obec významná kulturní událost povede stejně tak dobře jako letos.

Hana Bravencová

Vánoční

bohoslužba slova

s doprovodem

kuřimské dětské scholy

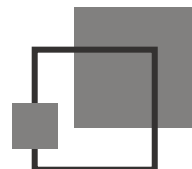
příběh

Štědrý den v 15 hodin
kostel sv. Maří Magdaleny

Kuřim

Ocenění KuKuČ 2023

Výstava betlémů byla oceněna v anketě Kuřimské kulturní činy

Myšlenka vzniku výstavy betlémů se tvořila průběžně v letech 2018 - 2019, kdy jsme pořádali organizované zájezdy na výstavy betlémů do Třeště a další rok do Sivic, Pozořic a Telnice. Na těchto zájezdech došlo k setkání s uznávanými betlémáři.

V roce 2020 se nám podařilo udělat první drobnou výstavu betlémů v jedné z oratoří kuřimského kostela. Tehdy byla navázána velmi dobrá spolupráce s paní Jarmilou Svobodovou ze Sivic, která celoživotně vytváří a sbírá betlémy a dnes jich má kolem tisíce. Tato spolupráce trvá dodnes.

V dalším ročníku jsme se rozšířili i do druhé oratoře ve věži kostela, kde svůj velký lelekovický betlém vystavila paní Dana Minksová z Lelekovic. Na přání nám také vyrobila maketu našeho kostela. Na tuto výstavu se přišli podívat první mateřské školy z Kuřimi.

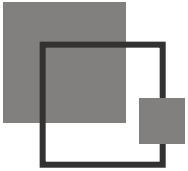
Ve třetím ročníku jsme pevně navázali kontakt se všemi kuřimskými základními a mateřskými školami. Školky i školy nám vyrobily betlémy, které pak byly k vidění na výstavě. Pro mateřské školy pak byl vytvořen strukturovaný program od paní

katechetky s prohlídkami v dopoledních hodinách. Zájem projevil i některé třídy základních škol. Svými betlémy přispěli i obyvatelé Kuřimi a blízkých obcí. Zájem o výstavu byl již velký, a to i mimo Kuřim. Zvláště pak na Štědrý den byla vysoká návštěvnost.

Letošní 4. ročník teprve začíná. Chystá se soutěž o NEJ betlém od mateřských škol. Zájem vytvořit svůj betlém a navštívit výstavu mají také školky a školy z okolních obcí. Výstava se rozšiřuje i do venkovních prostor díky ZŠ Divizna. Toto vše může pokračovat jen díky podpoře z města, z farnosti a díky mnoha obětavým lidem bez nároku na honorář. Této aktivity si všimlo i vedení města a navrhlo ocenit tento kulturní počín na každoročním vyhlašování cen KuKuČ. Ve středu 13. prosince v kulturním domě převzali ocenění Milan Císař, Lucie Sádliková a Jana Kytnerová. Tým lidí je samozřejmě širší a jsme rádi za každého človíčka, který si vezme za své třeba jen drobný úkol, který je splněn. Takže tato cena patří všem.

Milan, Lucie a Jana

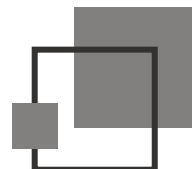
Topení v kuřimském kostele...

Bude zima, bude mráz.... dále ve známé písni pokračovat nebudu, ale zamyslíme se nad tím, že nastává zimní období, dosud fungující elektrické topení je však čím dál dražší. Původně bylo nabíjeno přes noc s využitím nočního levného proudu. Nyní je tato noční výhoda zrušena a proud se stále a stále zdražuje, což všichni víme a sami pocítujeme. Proto otec Jaroslav po poradě s farní radou uskutečňuje jiný systém vytápění kostela – panelové topení v lavicích. Nejprve zkusil dvě první lavice, pak následovaly další dvě ohřívané lavice.... „a když viděl, že je to dobré“, následovaly další objednávky panelů. Samozřejmě ke každé dávce panelů bylo zapotřebí nakoupit instalační materiál a k takovému množství panelů už bylo potřeba předělat stávající rozvaděč a zabudovat i další samostatný rozvaděč. Všechno toto popsáno bylo a dosud je zajišťováno postupně tak, jak se otci Jaroslavovi podaří získat finance. Nevyhlašuje samostatné sbírky pro náš kostel, protože nechce farníky „ždímat“, ale nechává na každém, že snad uváží, kolik kdo může finančně přispět (v kteroukoliv neděli), aby byla zajištěna režie kostela a ještě něco zbylo – třeba na nové okapy (námi zvané nespisovně rýny), chodníky kolem kostela a třeba červotočem prokousané dřevěné předměty a věci – prostě jak praví přísloví – všechno trvá, až se strhá. Možná jsem trochu odbočila od finančního zajištění topení. Významnou měrou na topné panely v kuřimském kostele přispěli donátoři do fondu PULS, a to částkou 33.968 Kč, kterou nám poskytlo Biskupství brněnské z přeplatku za tento rok. Děkujeme všem dárcům!

Náklady na topné panely včetně instalačního materiálu vyšly celkem na

140.603 Kč, práce byla provedena zdarma svépomocí dobrovolníků.

Každý člověk má snahu, aby po něm zůstalo užitečné trvalé dílo. Pro našeho otce Jaroslava to platí snad vícenásobně. Zvoní mobil – chlapi, kteří dláždí další část farního dvora, potřebují něco poradit. Další zvonění mobilu - dotaz pozůstalých, kdy mohou přijít na zařízení pohřbu. A další a další.... ach jo, ty mobily jsou nepředstavitelně dobrá věc, ale člověka, který slouží všem, jsou schopny úplně zničit. Vypnout mobil? – to nelze, práce by se zastavila, nebo se pak pracně dílo opravovalo. Mobil se vypíná jen při mši svaté. Ale – ten čas tak strašně letí – blíží se hodina bohoslužby – tak honem – modráky sundat, osprchovat se, ale rychle – ve chvílce už v kostele vybrat vhodnou barvu ornátu, zapálit svíce, zadat čtení a (uspokojivý výdech) – všechno se zvládlo, zazvoní zvonek, začíná bohoslužba s veškerou důstojností. A po mši svaté? – zase různé běžné a administrativní záležitosti. A kde je čas na přípravu promluv (zvané kázání)? Čas na jídlo? Čas na běžnou domácí činnost? – i takový člověk, jako je kněz, si musí něco uvařit, umýt nádobí, uklidit, vyprat a vyžehlit osobní prádlo. A když byla v rámci úspor zrušena činnost pastorační asistentky, tak kdo vyučuje náboženství, kdo dělá na počítači různé rozpisy a ohlášky? Kde vzít čas na kněžské modlitby (breviář atd.)? Všechno musí kněz zvládnout! A náš otec Jaroslav? – když je rozpracovaných tolik akcí najednou?! – kuřimský kostel, knínický kostel, fara a její sportovní zázemí pro mladé? Je trochu úsměvné, když řekne, že sečení trávy na zahradě a kolem kostela je mnohdy relax. (I takovou práci musí někdo udělat, a když to ča-

sově nevychází některému z farníků, nastoupí otec Jaroslav. Možná si mnozí řekneme: „Jak ten člověk to všechno zvládá? Vždyť mu také roky přibývají a hrozná únava se asi dostavuje.“ A tak je dobře, když se za něho a ostatní služebníky Boží přede mší svatou modlíme, vyprošujeme mu zdraví a všechny další schopnosti k výkonu jeho povolání. Za to všechno, co pro nás dělá, mu upřímně moc děkujeme.

Rovněž velké poděkování patří všem dobrovolníkům, kteří ochotně přijdou, i když potřebují doma udělat důležitou práci. Ta se musí odložit,

protože tito lidé považují službu pro kostel a farnost za důležitější. Tím také dávají i dobrý příklad mladým, naší budoucnosti, aby i oni zjistili, že jakákoliv práce pro dům Boží, pro farní společenství a pro celou farnost dává dobrý pocit, že Bůh nám nezůstane nic dlužen. Snad i ty drobné tiché zázraky – ty různé příhody, které se nám dostavují, aniž si to vždy uvědomujeme – můžeme považovat za odměnu.

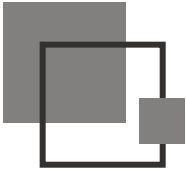
Za farníky Marie Novotná

...a v Moravských Knínicích

Z důvodu vysokého nárůstu ceny elektrické energie v roce 2022 byla přijata úsporná opatření i v místním kostele. Na počátku topné sezony 2022–2023 jsme již nezprovoznili akumulční kamna, která doposud sloužila k temperování kostela. Od 12. prosince již začalo dosti mrznout a v kostele byla čím dál větší zima. Po dohodě s Otcem Jaroslavem jsme po Novém roce uspořádali sbírku na vybudování nového topení přímo do jednotlivých lavic. První sbírce, která se uskutečnila na konci měsíce ledna a přinesla více jak 40 tis. Kč, předcházela montáž topných panelů do prvních dvou lavic tak, abychom motivovali věřící ještě před sbírkou.

V průběhu měsíce února se uskutečnily ještě dvě sbírky a dohromady s osobními dary se vybralo celkem 94 tis. Kč. Během jednoho měsíce jsme nainstalovali topné panely do všech lavic včetně varhan. Veškeré montážní práce proběhly brigádnicky zdarma. Celkem bylo osazeno 30 topných panelů. Celková hodnota díla překročila 100 tis. Kč. Velmi zajímavá je spotřeba el. energie. Za 1 hodinu (doba trvání mše svaté) jsou náklady na topení 100 Kč.

František Kšica

Otevření přístavby mateřské školy v Moravských Knínicích

V neděli 15. října 2023 byla slavnostně otevřena přístavba v 2. NP mateřské školy v Moravských Knínicích. Na úvod zazpíval mužský sbor státní hymnu, následoval proslov starosty obce, který poděkoval všem, jež se na realizaci stavby podíleli. Ve stručnosti popsal průběh výstavby a vyčíslil její náklady. Poté P. Jaroslav Filka z kuřimské farnosti novou školku požehnal. Starosta obce společně s ředitelkou školy přestřihli pásku a žáci základní školy „odemknuli“ vlastnoručně vyrobeným symbolickým klíčem vstupní dveře. Všichni účastníci slavnostní akce si mohli novou školku prohlédnout, přičemž je čekalo i malé občerstvení. Dle reakcí přítomných se rekonstrukce povedla a dnes by někdo neznalý těžko poznal, že se částečně jedná o starou budovu. Poděkování patří zejména všem učitelkám a dalším zaměstnankyním MŠ za jejich nasazení při stěhování a konečných úpravách nových prostor.

Jana Zemanová – místostarostka obce, Jiří Hanák – starosta obce

Zpracováno podle knínického Zpravodaje, redakčně upraveno, Jana.

Setkání pastorační rady

První setkání členů nově zvolené pastorační rady se konalo dne 1. 11. 2023 a bylo krátké. Otec Jaroslav představil činnost pastoračních rad a předal nám jmenovací dekrety. My jsme slíbili, že budeme svědomitě plnit své poslání v pastorační radě farnosti podle daných stanov a spolu s ostatními se podílet na podpoře pastorační práce ve farnosti, aby život a působení Božího lidu více odpovídaly evangelium. Kéž nám v tom pomáhá Bůh.

Další setkání se uskutečnilo v pátek 24. 11. 2023 na faře. Tentokrát trvalo déle. Veronika, která nás zastupovala při setkání členů pastoračních rad s otcem biskupem, které proběhlo 8. 11. na Biskupském gymnáziu v Brně, nás seznámila s obsahem a prezentací tohoto setkání. Diskutovali jsme o možných aktivitách různých společenství ve farnosti a plánovali budoucí farní akce.

JINÝ POHLED

Podívej se na svět z nové perspektivy

Setkání pro lidi, kteří se chtějí bavit o náhledech na život, na svět a na křesťanskou víru.

Komu je Alfa určená?

- Alfa je pro **každého**, zvláště zaujme
- ty, kdo se ptají po smyslu života
 - ty, kdo chtějí prozkoumat křesťanství
 - příležitostné zvědavce

Průběh večera

- lehká večere
- uvedení tématu
- otevřená diskuze

Kolik to stojí?

Alfa je zcela **zdarma**.
Účastníci mohou dobrovolně přispět na pokrytí výdajů s občerstvením

úterý 16. 1. 2024 od 19:00

Kostelní 16, Tišnov

Fara Tišnov

b.vitam@post.cz

Betlémské světlo

Tak jako každý rok, i letos máme možnost si do svého domova nechat donést těsně před vánočními svátky Betlémské světlo. Tento plamínek, který se odebírá z věčného ohně hořícího v jeskyni pod bazilikou Narození Páně v Betlémě, představuje symbol míru, lásky, naděje a přátelství. O jeho rozvoz se starají skauti po celém světě a v České republice si jej můžeme zapálit již od roku 1990. Do Česka jej přivezou brněnští skauti, kteří se každoročně vydávají do Rakouska na tradiční ekumenický ceremoniál Betlémského světla, letos pořádaného v Linci.

A jak vůbec tradice Betlémského světla vznikla? Nejvíce se na něm podle informací na webových stránkách betlemskesvetlo.cz podepsaly tři události:

„Na úplném začátku všeho je italský voják s hořící svící vracející se z křížové výpravy do Svaté země v roce 1099. Slíbil, že pokud tažení přežije, přinese domů plamen ohně z betlémské baziliky. Nesl ho přes hory a pouště, chránil před větrem i na moři. I když byl na konci svých sil, plamen domů donesl.

V novodobé historii za myšlenkou světla míru stojí rakouská umělkyně českého původu Ada Brandstetter a její vzpomínky na Štědré dny v Plané u Tachova. Děti si večer po zpěvu koled odnášely domů rozsvícené lucerničky zapálené plamenem přímo „od Ježíška“ z vánočního stromu u kostela. Ada obnovila tuto tradici ve svém druhém domově Nussdorfu pod názvem „Světlo ve tmě“. Posléze se tradicí nechala inspirovat veřejnoprávní rakouská televize ORF. V roce 1986 v rámci vánoční sbírky na pomoc postiženým dětem přivezlo světlo přímo z Betléma jedno z postižených dětí rakouskými aerolinkami do Lince.

Třetím hybatelem byl vůdce vídeňských skautů Herbert Grünwald, který v roce 1989 do této akce zapojil skauty a skautky. Díky silné mezinárodně propojené skautské organizaci se začalo světlo distribuovat do celé Evropy i Ameriky. A právě v tomto roce, den před Vánoci, Betlémské světlo do ČSSR poprvé přivezl společně s rakouskými skauty oddíl bratří Revilliodových, který působil jako součást Českého a slovenského exilového skautingu.“

Pokud chcete, aby Betlémské světlo plápolalo i u vašeho vánočního stromku, máte dvě možnosti, jak si jej zajistit. Zprvte můžete v adventním čase hodit lísteček se svým jménem a se svojí adresou do schránky umístěnou vzadu na stole pod kůrem, nebo tyto informace poslat na e-mail betlemskesvetlo@skautkurim.cz. Kuřimští skauti vám donesou Betlémské světlo přímo domů, a to v sobotu 23. 12. Pokud vám tato možnost z nějakého důvodu nevyhovuje, můžete si napálit svíčku na živém betlémě nebo v kostele na Štědrý den.

Jakub Planer

Koncert ZUŠ Kuřim

Tříkrálový koncert ZUŠ Kuřim se koná v kostele sv. Maří Magdaleny ve středu 10. 1. 2024 v 18 hodin.

Výstava betlémů

Vážení a milí přátelé,

dovolte mi, abych vás pozvala na naši, dovolím si říci již tradiční, výstavu betlémů. Budeme se radovat ze setkání s vámi a doufat, že i vy se budete radovat z té krásy, kterou pro vás chystáme.

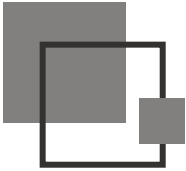
Za tým betlémářů

Lucie Sádliková

Výstava se koná v kuřimském kostele sv. Maří Magdaleny v těchto termínech:

Neděle	17.12.2023	10:30-11:30
Neděle	24.12.2023	13:00-15:00
Úterý	26.12.2023	10.30-11:30
Pondělí	1.1.2024	14.30-16:30
Neděle	7.1.2024	10:30-11:30

Vy jste Božím „TED“

svěží rubrika (nejen) pro mladé

Rozhovor veden v norském Bergenu.

Víra není pouhým přesvědčením, ale vztahem, v němž nechybí zápal

Rozhovory s mladými o studiu a dospívající víře

Rubrika „Ted“ v tomto roce čtenářům postupně nabídne rozhovory se čtyřmi mladými studenty různé zkušenosti dospívání a rozmanitého studijního zaměření. Snad rozhovory dokážou objasnit nejasné a přimět k novému pohledu na zřejmé.

Nejdříve se prosím na úvod tohoto jubilejního 10 čísla rubriky *Ted* čtenářům krátce představ. Odkud jsi, jaké jsou tvé kořeny a co studuješ?

Zdravím drahé čtenáře. Jmenuju se David Kubíček, je mi 22 let a jsu z Brna, ale narodil jsem se v Ostravě. Do Brna jsme se přestěhovali, když jsem byl ve druhé třídě základky. Zde jsem pak vychodil základku a následně Biskupské gymnázium, odkud se navzájem známe. Současně studuji filosofii, nacházím se v pátém semestru studia. V prváku jsem studoval zároveň i teologii v Praze, což bylo přínosné, ale neudržel jsem studium obojího. V tuto chvíli jsem po jeden semestr v Bergenu na studiích.

Tam směřovala má další pobídka, abys přiblížil, kde se nacházíme. Urči, specifikuj.

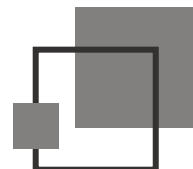
Nacházíme se v norském Bergenu, což je zdejší druhé největší město. Jsme ve čtvrti s názvem Fantoft, kde se nachází takové studentské erasmovské „ghetto“... no a my právě sedíme v Klubu Fantoft, kde je možné si sednout a donést si svoje pivo, které si koupíte v supermarketu za šedesát korun a není moc dobrý. Tak právě to teď děláme.

Výborně. Řekni pár slov o církvi, ve které žiješ. Jaká je její spiritualita?

Jsem součástí Církve bratrské, můj táta je jejím farářem. Je to evangelikální církev. Moc nebudu zabředávat do terminologie, je to zkrátka podkategorie protestantismu, který se v českém kontextu snaží navazovat na Jednotu bratrskou i celou reformaci. Čerpala z amerických misí v Evropě během 19. století, k čemuž se pak přidaly další vlivy. Je to čtvrtá největší a v současnosti jediná rostoucí církev v Česku. Velký důraz klademe na osobní vztah s Bohem, četbu Písma a na společenství. Především s posledním zmíněným je pak spojená služba. Vlastně je divné, když u nás někdo nic nedělá. Důležitá je tedy pro nás starost jak o vnitřek, tak o vnějšek – a s tím souvisí poslední důležitý opěrný bod, totiž snaha o evangelizaci.

Vrátíme se na osobní rovinu, o kterou nám jde v této sérii rozhovorů ostatně nejvíc. Můžeš blíže přiblížit období, ve kterém jsi našel svou vlastní víru, kdy a jakým způsobem jsi přešel z víry dětské do víry mladého dospělého člověka?

Přiznám se, že tuto distinkci (dětská–dospělá víra) nemám moc rád. Moc na to nevěřím. Aspoň v jistém smyslu. Když jsem byl malý, tak podobně jako spousta jiných dětí z věřících rodin jsem odevzdal svůj život Ježíši aspoň sedmkrát, vždycky během táborů každý rok znova. Jistě že má víra se začala věkem proměňovat. Ale opravdu nepohrdám dětskou vírou, už jen pro ty verše „když nebudete jako děti, nevejdete do

Božího království“. Myslím, že děti dokážou Boží přítomnost věřit. A ano, zřejmě je problematické, když vírou pětiletého dítěte věří pětadvacetiletý... ale stejně podivné by bylo, kdyby pětiletý věřil vírou pětadvacetiletého. Nemám rád toto rozdělení, protože to vybízí k otázce: „A kdy jsi teda začal *opravdu* věřit?“ Taková otázka je chybná. V jistém věku mi nestačilo bezprostřední prožívání víry a v ten moment se zřejmě má víra začala proměňovat.

Jsem fanouškem toho, že se v jistém smyslu vracíme do své dětské víry – že přes úvahy a pochybnosti se znovu navracíme k jisté bezprostřednosti víry dítěte. Pokřtěný jsem pak vstoupil do sboru, což se dá srovnat s katolickým biřmováním. Okolo patnácti pak začaly první pochybnosti... a to je cesta víry, na které se od té doby nacházím. Často se vidím ve starším bratru v podobenství o marnotratném synovi, který nikdy nevystoupil z otcova domu, furt dře a občas ho to štve. V poslední době mě oslovuje věta: „Vždyť cokoli je mé, je tvé.“ Cokoli děláme, děláme s Bohem... a to samotné už je odměnou.

Norský pobyt je pro mě i v tomto velmi povzbuzující. Měl jsem trošku averzi k tomu, co nazývám evangelikální rutinou, spočívající v pravidelné modlitbě a čtení Písma. Raději jsem setrval ve svých pochybnostech. Teď objevuji znovu smysl takové rutiny. Otázka zněla, kdy jsem našel svou vlastní víru. (*odmlka*) No tak asi bych řekl, že je to blbá otázka. (*smích*)

Zpět k vymezené distinkci. Nepopíráš existenci tohoto rozlišení, jenom poukazuješ, že každá víra má své vlastní nesouměřitelné kvality.

Přesně tak. Nechci pohrdnout sebou v pěti nebo deseti letech.

Čím si myslíš, že se vyznačuje (buď obecně nebo pro tebe konkrétně) víra mladých? Co je na ní specifické a čím může být přínosná společnosti?

Těžko říct. Co člověk, to jiné zkušenosti. Kdybych měl vyzdvihnout něco spojujícího... většinou jsme zapálení a dokážeme se nadchnout pro nové věci. Což se ale často pojí s tím, že jsme jak ty zrna, která padla na cestu a sezobou je ptáci, protože se nedokázala zachytit a zakořenit. Máme taky zpravidla dost času, ve srovnání s pracujícím dospělým, který se stará o rodinu. Jakkoli rodinná rutina prožívání víry má taky své kouzlo. Máme víc prostoru žít a hledat Krista. Rodič má před sebou neustále na zřeteli svou rodinu jako výsostnou prioritu. Mladý má v tomto volnější ruce. Myslím, že máme obrovský potenciál směřovat svoje nadšení a volný čas dobrým směrem.

Je ti bližší osobní prožívání víry anebo prožívání ve společenství? Jak rád „duchovně“ trávíš čas?

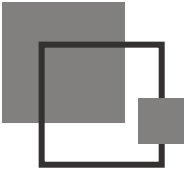
Potřebuji obojí. Jsou období, kdy potřebuju být v kostele sám. Aby to bylo jasné – jsem z církve, kde je společenství bytostnou součástí bohoslužby...

...V těch chvílích se jdeš schovat do anonymity ke katolíkům.

Přesně tak, už jsme se o tom bavili. (*smích*) Může to znít překvapivě, ale taková anonymita může být na katolických mších výhodou. Zpátky k otázce: myslím si, že obojí prožívání víry se navzájem potřebuje – osobní prožívání musí být korigováno společenstvím a naopak. Naším společným cílem by mělo být společně růst do Krista.

A jak myslíš hledat rovnováhu mezi tímto dvojím prožíváním? Je to individuální?

Určitě ano. Když hledám Krista, nemohu nebýt součástí nějakého společenství. Těžko

říct, do jaké míry záleží na temperamentu... Co si ale myslím, že není víry bez praxis, bez vstupování do světa. Ale samotné vstupování nestačí.

Být ve světě, a ne ze světa...

Přesně. Není to ani tak otázka rovnováhy, ale navzájem se to podporuje – prožívání víry individuální i společenské.

Jinak rád čtu Bibli, duchovní četbu včetně teologie, mám rád Kierkegaarda, občas čtu Orka... Modlitbu rád vedu normální řečí během procházky. A z druhé strany taky rád debatuju s kamarády, ať už v našem spolku nebo mimo něj, a obecně mě naplňuje bytí s druhými. A snad nejsilněji prožívám přijímání eucharistie. To je pro mě vždycky největší emocionální zážitek.

To, že rád diskutuješ, se promítá do mé následující otázky: Jakým způsobem mluvíš se svými spolužáky o víře, když na to přijde řeč?

U nás je to všechno jinak, než je běžné. Diskuse je v našem studiu těžištěm. Což nutně neznamená, že během filosofických debat se řeč stočí k Bohu. Tak nějak se snažím brát Boha jako přiznaný axiom svých postojů... což je tak trochu nevýhoda, protože dopředu jasně narýsuju, co nemohu zamítnout. Filosof by zřejmě neměl mít takový axiom. Anebo může, ale pak by neměl být filosofem. Debatování o Bohu s nevěřícími vyžaduje opatrnost. Takže když se bavím se svými spolužáky o Bohu, většinou právě v rámci našich filosofických debat.

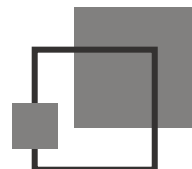
Nastínil jsi, že filosofie může být jistým hendikepem pro tvou víru. Chci se tě zeptat obecněji: Jak vnímáš spojení víry a tvého studia? Co přináší tvá víra do tvého studia a co naopak tvé studium tvé víře?

Víra do studia? (*odmlka*) To je dobrá otázka. Ovlivňuje mě v chápání toho, co dělám, konkrétně tedy analytickou, respektive post-analytickou filosofii, která se vyznačuje tím, že je (nebo se aspoň snaží být) vědecká a je to trochu takový logický mlejnek. Díky víře vidím jisté obrysy filosofie jasněji... což nevím, jestli je vždy nutně dobře. Víra mi dává kritický náhled na filosofii samotnou, dává mi vědomí, že v ní cosi chybí. Víra mi dává popud k tomu, abych smysl ve svém studiu vůbec hledal.

A obráceně? To, co studuju, mi určitě pomáhá ve vnímání křesťanství. Občas u nás v církvi (i díky nabytému studiu) kážu, naučil jsem se trochu řecky (což se hodí při četbě Nového zákona) a vůbec pracovat s textem a výroky. Zároveň jsem nahlédl do Kierkegaarda a dalších myslitelů, kteří měli ke křesťanství blízko, a mohu díky tomu nahlížet do různých problematik, třeba etických.

Nedá mi to nezeptat se: kým je pro tebe již několikrát zmíněný Søren Kierkegaard, dánský filosof? Pro tvou víru i studium? Dáli se to vyjádřit slovy.

Pro mé studium téměř nikým. Až doteďka zde v Bergenu jsem Kierkegaarda vůbec nedělal. Nicméně pro mou víru je dost důležitý, byť mám k němu zvláštní vztah. Na jednu stranu mě nesmírně inspiruje a snad i posouvá v mé víře. Líbí se mně na něm, že se s tím neštve – život není lehký a ani jím být nemá. Inspiruje mě svým skokem víry, něčím co je paradoxní a zároveň nutné, pokud se chceme stát opravdovým křesťanem. A rovněž klade důraz na vášeň a oddanost. Víra není pouhým přesvědčením, ale vztahem, v němž nechybí zápal. Z toho pak plyne síla do prožívání víry i života.

Na druhou stranu je mi odstrašujícím příkladem. Někdy inklinuju k tomu nabývat dojmu, že když necítím úzkost, je něco špatně. Pak je těžké úzkost opouštět a přijímat dobré dary, které člověk dostává. Kierkegaardovy texty taky působí mnohdy až přespříliš individualisticky. Chybí zde právě onen společenský rozměr víry, o kterém jsme se bavili. Kierkegaard tak vlastně, domnívám se, neměl úplně dobré vztahy s druhými... a nakonec v podstatě zešlél. Takovým bych se stát nechtěl.

Nedávno jsi víru pojmenoval jako *žitou zkušenost vítězství lásky, milosti a odpuštění*. Můžeš přiblížit, co jsi tím myslel?

V první řadě to souvisí s tím, o čem jsme se už bavili, a sice že úplně neodlišuji vnitřní a vnější prožívání víry. Myslím si, že víra, aby byla vírou, musí být žitá a živá. Že musíme žít tu skutečnost, že Bůh za nás zemřel. Že největší bytost všehomíra nás miluje nekonečnou láskou natolik, že za nás zemřela a sňala z nás naše viny. Zemřela, a vstala z mrtvých. To je realitou v každém okamžiku, tady a teď. Žítí této skutečnosti, život plynoucí z toho, že Kristus za mě zemřel a vyhrál. To se pak má projevat ve světě: zvěstuju radostnou zvěst, miluju druhé. Jsem si vědom vítězství, toho, že je dokonáno. Ve světle této reality nic nehrozí tomu, kdo se opírá o Boha. To nám má být motorem našeho života, formou nahlížení světa. To je podle mě víra. To by z nás mělo sršet.

Docela intenzivně se vedle filosofie věnuješ i hudbě. Myslím, že bys to na sebe dobrovolně neprozradil, takže já uvedu, že ti letos pod pseudonymem aljoša vyšlo hudební album s názvem *proboha?!* a na tobě je, abys přiblížil, čím je pro tebe hudba ve spojení s vírou, anebo co jsi konkrétně zamýšlel těmito písněmi?

Ty jo, dobrá. Odmala hraju na klávesy u nás v církvi. Vždycky mě to bavilo, navzdory mé určité nechuti k modlitbě chval. Užívám si hudbu „na hraně.“ Takové ty písně ne prvoplánově a pouze křesťanské nebo duchovní, ale přesto obsahující duchovní prvky nebo motivy, ukryté třeba v textu.

Třeba *Hallelujah*...

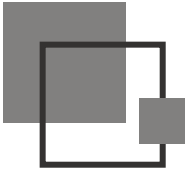
... Ano, třeba *Hallelujah* od Leonarda Cohena. Když víš, otevírá se před tebou nový svět a možné křesťanské intepretace. Takových písní jsou spousty. O něco podobného jsem se snažil i v rámci svého alba. Skrývá se to v samotném názvu: *proboha* může být nadávkou, i něčím určeným Bohu. Druhý výklad má být oslaben, má pokulhávat... ty texty jsem psal často po nocích, ve stavech existenciální tísně a úzkosti. Vyjadřují mé různé pochybnosti a boje. Zároveň konkrétní významy textů tohoto alba se časem vyvíjí. Jak já v nich spatřuju něco jiného a nového, tak posluchači v nich samozřejmě hledají smysl vlastní.

Závěrem máš nějaké tipy pro čtenáře na svou oblíbenou duchovní literaturu nebo filmy?

Můžu i hudbu?

Jasný!

Z literatury doporučuju přečíst si něco od Kierkegaarda. Je to docela těžký, ale stojí to za to. Nečtěte *Soudcův deník* nebo *Okamžik*. Asi doporučuju *Nemoc k smrti*, jen je potřeba prokousat se začátkem. Je to vlastně o tom, jak je všechno kromě víry zoufalstvím. Určitě si přečtěte *Bratry Karamazovi*. Odtud ostatně pochází tebou

zmíněný pseudonym aljoša (což byl kamarádův nápad, ne můj). Aljoša je pozoruhodná postava, která zvenčí působí dost slabě a naivně, ale ve skutečnosti takovou není.

Z filmů... napadá mě první série *The Chosen*, tu jsem viděl. Už jsme se o tom spolu bavili, ale tak znovu pro čtenáře: na jednu stranu mi to přijde jako skvělý projekt, na druhou stranu jsem dost skeptický. Je to až moc dobré... No, mé pochybnosti lze shrnout do dvou bodů. Jednak člověka sledování tohoto seriálu může ovlivnit, když pak čte Bibli...

Což nemusí být nutně špatně...

Já nevím. Asi ne, ale je to příliš silné. Dá se to připodobnit k tomu, když nejdřív vidíš libovolný film a pak teprve čteš knihu, která byla předlohou tomuto filmu. Hrozí omezení imaginace, fantazie, v tomto případě třeba Ducha svatého... Obávám se tedy jistého zúžení nazírání samotné Bible, toho, že příliš zlenivíme a místo čtení Bible dáme přednost sledování seriálu. Že si pak uděláme fajfku, že jsme splnili „duchovní povinnost“ a můžeme se dál věnovat svému. Přesto jsem přesvědčen, že Bůh si tento projekt použije a už používá k dobrým věcem.

No a z hudby: nejmíc mě teď zasahuje album Leonarda Cohena (poslední za jeho života vydané) *You Want it Darker*, napumpované biblickými odkazy. Pak určitě doporučuji písně kapely U2. Během gymplu jsem sjížděl veškeré jejich písničky. Nejradši mám jejich album *Achtung Baby*. Od kapely Inhaler pak album *Cuts & Bruises*. A závěrem chci udělat reklamu kamarádům z kapely Souznění, kterým vyšlo album chval s názvem *Vím, že tam jsi*. Moc hezký chvály, jakkoli jsem k tomuto stylu modlení nikdy neměl příliš pozitivní vztah.

Vidíš, tak nakonec jsi našel cestu ke chválám... Díky za rozhovor!

Martin

Ježíš textem & videem

tipy na čtení či zhlédnutí od Davida

Nemoc k smrti (nebo jiný titul od S. Kierkegaarda)

Bratři Karamazovi (F. N. Dostojevskij)

The Chosen – seriál o životě Ježíše Krista (recenzi na něj naleznete v Petrklíči 4/2022).

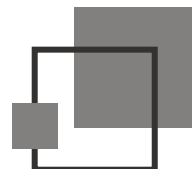
You Want it Darker – hudební album Leonarda Cohena.

Achtung Baby – hudební album skupiny U2.

Cuts & Bruises – hudební album skupiny Inhaler.

Vím, že tam jsi – hudební album chval skupiny Souznění.

Závěrem doporučuji v rozhovoru zmíněné Davidovo album **probaha?!**, které je k nalezení na Youtube i Spotify.

Vánoční okruh v kuřimské farnosti

Den	Liturgický kalendář	Pořad
Neděle 17. 12. 2023	3. neděle adventní	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích 14:00 – 16:00 zpovídání v Kuřimi
Sobota 23. 12. 2023		7:00 roráty v M. Knínicích 8:00 roráty v Kuřimi 18:00 mše sv. v Kuřimi z neděle
Neděle 24. 12. 2023	4. neděle adventní Štědrý den	8:00 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše sv. v M. Knínicích 15:00 Štědrý večer s dětmi v Kuřimi 22:00 noční mše sv. v Kuřimi
Pondělí 25. 12. 2023	Slavnost Narození Páně	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích
Úterý 26. 12. 2023	Svátek sv. Štěpána	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích 15:30 vánoční zpívání v Kuřimi
Neděle 31. 12. 2023	Svátek sv. Rodiny	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích
Neděle 1. 1. 2024	Nový rok Slavnost Matky Boží Panny Marie	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích
Pátek 5. 1. 2024	první pátek	17:00 mše v M. Knínicích 18:15 mše sv. v Kuřimi 19:00 modlitební večer v Kuřimi
Sobota 6. 1. 2024	Slavnost Zjevení Páně	8:00 mše sv. v Kuřimi 18:00 mše v M. Knínicích
Neděle 7. 1. 2024	Svátek Křtu Páně	8:00 mše sv. v Kuřimi 9:30 mše sv. v Kuřimi 11:00 mše v M. Knínicích

Kuřimský chrámový sbor zpívá při bohoslužbách 24. 12. 2023 ve 22 hod. a 25. 12. 2023 v 9.30 hod.
Dětská schola zpívá 24. 12. 2023 v 15 hod. při štědrovečerním programu pro děti.

Pf 2024

**Přejeme Vám radostné vánoční svátky
a do nového roku hojnost Božího požehnání.**

PETRKLÍČ - 18. ročník, číslo 4/2023, datum vydání 17.12.2023.

Pro vnitřní potřebu vydává farnost v Kuřimi, Křížkovského 55, 664 34 Kuřim.

E-mail: petrklic.kurim@gmail.com

Webové stránky: <http://www.farakurim.cz/petrklic/archiv>

Fotogalerie farnosti: <http://www.farakurim.cz/fotogalerie>

Redakční rada: Jana Kolaříková, Dáša Montagová, Eva Ryšavá, Jaroslav Filka,
Mirek Strašák, Martin Strašák.

Obálka: Bára Polášková.

Uzávěrka příštího čísla je 7.3.2024.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit a upravovat.

Tisk: Tiskárna Macek, Jablonec nad Nisou.

NEPRODEJNÉ.